

KRATKE VIJESTI

ZGRADE 2020* - ENERGETSKA UČINKOVITOST I ODRŽIVOST ZGRADA NAKON 2020.

U organizaciji Arhitektonskog fakulteta u Zagrebu i Klastera za energetska učinkovitost i održivost u zgradarstvu – nZEB.hr u Zagrebu je 21. veljače 2019. održan stručni skup Zgrade 2020* o energetske učinkovitosti i održivosti zgrada nakon 2020. godine. Stručni skup održan je u Velikoj dvorani Arhitektonskog, Građevinskog i Geodetskog fakulteta, a prisustvovalo mu je 300 sudionika iz svih krajeva Hrvatske.

Ciljevi su Klastera nZEB.hr povezati znanost, inovacije i gospodarstvo odnosno sve dionike u gradnji i obnovi zgrada po kriterijima zgrada niske energetske potrošnje, zgrada gotovo nulte potrošnje energije (nZEB) kao i zgrada zelene i održive gradnje. Zadaća Klastera nZEB.hr jest uspostaviti bolju suradnju gospodarstva i institucija te pomoći institucijama pri izradi kriterija za projektiranje i izvedbu zgrada po kriterijima visoke učinkovitosti kao i po kriterijima održive gradnje te djelovati u području širenja ideja, znanja i zahtjeva za izgradnju energetske visokoučinkovitih i održivih zgrada.

U uvodnome dijelu skupu su se obratili prof. dr. sc. Vladimir Androćec, predsjednik Akademije tehničkih znanosti Hrvatske, i prof. dr. sc. Krunoslav Šmit, dekan Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Uz potpredsjednika Vlade i ministra Predraga Štromara skupu Zgrade 2020+ nazočila je doc. dr. sc. Maja-Marija Nahod, pomoćnica ministra. Ministar Štromar najavio je kako će u sljedeće tri do četiri godine više od pet milijardi kuna javnog i europskog novca biti uloženo u energetske učinkovitost, a najvažnije je smanjiti energiju i ispuštanje ugljikova dioksida. Štromar je na skupu potpisao pristupnicu Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja Klasteru te dodao to kako je siguran u to da će i na taj način doprinijeti

aktivnoj razmjeni znanja kroz još jaču suradnju i komunikaciju.

Rekao je i to da su EU-ove smjernice kojima su postroženi zahtjevi za energetska svojstva zgrada dio obveznoga zakonodavstva, da je uvedeno energetske certificiranje zgrada, da su definirani pojmovi energetske usluge te da su nacionalnom Strategijom energetske obnove zgrada zacrtani ciljevi do 2050.

Istaknuo je i to kako je Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća o energetske učinkovitosti zgrada (EPBD) uvela pojam "zgrade gotovo nulte energije" te zahtijeva da se od 1. siječnja 2021. grade zgrade gotovo nulte potrošnje energije.

Nakon svečanoga uvodnog dijela započeo je radni dio skupa na kojemu je sudjelovalo 20 predavača s Arhitektonskog fakulteta i Građevinskog fakulteta, iz Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja te iz tvrtki sponzora stručnoga skupa.

Teme stručnoga skupa bile su predstavljanje i promocija aktivnosti Klastera nZEB.hr, propisi, smjernice i planovi iz područja energetske učinkovitosti i održivoga razvoja u zgradarstvu, predstavljanje Revidirane direktive o energetske svojstvima zgrada, projektiranje i izvedba novih i obnova postojećih energetske visokoučinkovitih i održivih zgrada, materijali, proizvodi i sustavi za energetske visokoučinkovite i održive zgrade, iskustva i izvedeni primjeri energetske visokoučinkovitih i održivih zgrada.

Stručni skup podržali su i sudionici EU-ovih projekata *Net-UBIEP – Project Network for Using BIM to Increase the Energy Buildings Performance, Fit to NZEB* i *Razvoj profesionalnih kompetencija za zelenu gradnju / CPD4GB*. ■

INSTITUT IGH S HRVATSKIM CESTAMA POTPISAO NOVE UGOVORE

Institut IGH je s *Hrvatskim cestama* u Požezi 11. ožujka 2019. potpisao ugovor za

izradu svih vrsta glavnih projekata, provedbu geodetskih i geotehničkih istražnih radova te ishođenje građevinske dozvole za izgradnju BC Brestovac Požeški – čvorište Godinjak. Ugovor o projektiranju, sklopljen nakon provedenoga otvorenog postupka javne nabave, vrijedan je 9,35 milijuna kuna bez PDV-a, a očekivano trajanje provedbe usluge iznosi 18 mjeseci. Cesta je duga 14,8 km i na njoj se nalazi tunel dug 1690 m, a predstavlja spoj Požege na autocestu A3. Povezivanje Požege s mrežom hrvatskih autocesta doprinijet će regionalnome razvoju i boljoj prometnoj povezanosti toga grada s ostatkom Hrvatske.

Drugi ugovor potpisan 5. ožujka 2019. odnosi se na izradu cjelokupne projektne dokumentacije s upravnim postupkom za rekonstrukciju križanja Širina u Solinu. Ugovor je vrijedan 2,35 milijuna kuna bez PDV-a te ima rok provedbe od 12 mjeseci. Oba su ugovora od velike važnosti za lokalnu prometnu mrežu i povezanost, a potpisali su ih Oliver Kumrić, direktor *Instituta IGH d.d.*, te Josip Škorić, predsjednik Uprave *Hrvatskih cesta d.o.o.* ■

GRADI SE SUSTAV VODNO-KOMUNALNE INFRASTRUKTURE AGLOMERACIJE NIN – PRIVLAKA – VRSI

U Ninu je 7. ožujka 2019. svečano obilježen početak radova na izgradnji sustava vodno-komunalne infrastrukture aglomeracije Nin – Privlaka – Vrsi, koje je obišao Andrej Plenković, predsjednik Vlade Republike Hrvatske.

Otvorenje radova, uz predsjednika Vlade, prisustvovali su i Emil Ćurko, gradonačelnik Nina, te mr. sc. Zoran Đuroković, generalni direktor *Hrvatskih voda*.

Izgradnja vodno-komunalne infrastrukture aglomeracije Nin – Privlaka – Vrsi ukupne vrijednosti 397,2 milijuna kuna jest projekt koji se sufinancira iz Operativnog programa Konkurentnost i kohe-

KRATKE VIJESTI

zija 2014. – 2020. Bespovratna EU-ova sredstva iznose 70,80 posto, a nacionalna komponenta 29,20 posto (MZOE 10,71 posto, *Hrvatske vode* 10,71 posto, Grad Nin tri posto, Općina Privlaka 2,68 posto i Općina Vrsi 2,10 posto).

Izgradnja sustava odvodnje s više od 100 km kanalizacijskih cjevovoda omogućit će prihvat otpadnih voda aglomeracije Nin – Privlaka – Vrsi i njihovo dovođenje na uređaj za pročišćavanje otpadnih voda. Na taj način bit će onemogućeno istjecanje otpadnih voda u tlo i more odnosno spriječiti će se onečišćenje podzemnih voda i priobalnog mora, što je od iznimne važnosti za zdravlje i kvalitetu života ljudi kao i za zaštitu okoliša.

Područje grada Nina te općina Privlaka i Vrsi do danas nije imalo javni sustav odvodnje kao ni uređaj za pročišćavanje otpadnih voda odnosno odvodnja se rješavala septičkim jamama, zbog čega je EU-ov projekt poboljšanja vodno-komunalne infrastrukture Nin – Privlaka – Vrsi od iznimne važnosti za to područje.

Projektom će biti omogućeno 6600 priključaka na javni sustav odvodnje, odnosno priključenje 7700 stanovnika i 15.000 posjetitelja tijekom turističke sezone. Na taj će način biti omogućena priključenost sustava javne odvodnje veća od 85 posto, što će omogućiti dugoročni razvoj turizma i turističkih djelatnosti na tome području.

Također, sanirat će se više od 30 km vodoopskrbne mreže, što će doprinijeti smanjenju gubitaka u vodoopskrbnome sustavu, a time i unapređenju sustava javne vodoopskrbe. ■

IZGRADNJA VODOOPSKRBNIH OBJEKATA PODVELEBITSKOG PRAVCA

U Karlobagu su 6. ožujka 2019. potpisani ugovori kojima će biti omogućeno projektiranje i izgradnja objekata vodoopskrbnog sustava u vrijednosti od 23,15

milijuna kuna. Ugovor o sufinanciranju projektne dokumentacije te Ugovor o sufinanciranju građenja vodnih građevina potpisali su mr. sc. Zoran Đuroković, generalni direktor *Hrvatskih voda*, i Tomislav Matek, direktor *Vodovoda d.o.o. Zadar*.

Potpisivanju ugovora nazočili su i dr. sc. Tomislav Čorić, ministar zaštite okoliša i energetike, Ivan Tomljenović, načelnik Općine Karlobag, te Krste Ramić, načelnik Općine Starigrad.

Podvelebitski je pravac planirani podstav regionalnoga vodoopskrbnog sustava zadarskog zaleđa koji se proteže kroz primorje podno Velebita u kojemu su smještene Općina Starigrad u Zadarskoj županiji i Općina Karlobag u Ličko-senjskoj županiji.

Izgradnjom tog podsustava bit će stvoreni uvjeti za poboljšanje vodoopskrbe naselja Starigrad, ali i omogućena vodoopskrba naselja Tribanj na području Općine Starigrad te Barič Drage i Lukovog Šugarja na području Općine Karlobag. Riječ je o naseljima u kojima do sada nije uspostavljena javna vodoopskrba. ■

POTPISANI UGOVORI ZA EU-OV PROJEKT AGLOMERACIJE BJELOVAR

U Bjelovaru su 1. travnja 2019. potpisani Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava i Ugovor o sufinanciranju projekta Poboljšanje vodnokomunalne infrastrukture aglomeracije Bjelovar. Ugovore su potpisali mr. sc. Zoran Đuroković, generalni direktor *Hrvatskih voda*, i Ivan Ivančić, predsjednik Uprave *Vodnih usluga d.o.o. Bjelovar*. Taj se projekt, ukupne vrijednosti 257,4 milijuna kuna, sufinancira iz Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. Bespovratna EU-ova sredstva iznose 71,70 posto, a nacionalna komponenta 28,30 posto (MZOE 23,3 milijuna kuna, *Hrvatske vode* 23,3 milijuna kuna i *Vodne usluge d.o.o. Bjelovar* 11,6 milijuna kuna).

Projekt obuhvaća novogradnju i rekonstrukciju sustava vodoopskrbe i sustava odvodnje te projektiranje, nadogradnju i rekonstrukciju uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, a provedba projekta planirana je do ožujka 2023. godine. Njegovom provedbom u sektoru vodoopskrbe postići će se usklađivanje s Direktivom o kvaliteti vode namijenjene za ljudsku potrošnju. Na mrežu će se priključiti novih 778 stanovnika, a gubici u vodoopskrbnome sustavu bit će smanjeni tri posto. U sektoru odvodnje provedbom projekta postići će se usklađivanje s Direktivom o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda, a na mrežu će se biti moguće priključiti nova 2303 stanovnika. Udio alokacije koji je predviđen za projekte sektora voda u cjelokupnome Operativnom programu iznosi 17,9 posto odnosno više od 1,2 milijarde eura. ■

MEĐUNARODNI SAJAM GRAĐEVINARSTVA SEEBBE

Najveće sajmeno događanje u građevinskoj industriji u regiji jugoistočne Europe, 45. međunarodni sajam građevinarstva SEEBBE, održat će se od 17. do 20. travnja 2019. na Beogradskom sajmu pod motom "Gradimo budućnost sada". Ta međunarodna manifestacija obuhvaća najrazličitije segmente građevinske industrije: od istraživanja i projektiranja preko gradnje i održavanja objekata u visokogradnji, niskogradnji i hidrogradnji do predstavljanja najsuvremenijih materijala, građevinskih strojeva, uređaja i alata.

Sajam građevinarstva SEEBBE jedan je od najvažnijih poslovnih sajmova u Srbiji i široj regiji i događanje koje je za sve sudionike i posjetitelje idealna prilika i za premijerna predstavljanja inovacija i tehničko-tehnoloških rješenja. Kao zasebna tematska cjelina predstaviti će se 11. međunarodni sajam kamena STONEEXPO

KRATKE VIJESTI

SERBIA, najveća međunarodna sajamna manifestacija u sektoru prirodnoga kamena i prateće industrije. ▀

UPRAVLJANJE VODAMA U ZEMLJAMA ČLANICAMA EU-A NEAMBICIOZNO JE I NEUČINKOVITO

Unatoč snažnoj EU-ovoj vodnoj legislativi posljednji, peti izvještaj Europske komisije o njezinoj provedbi, koji je objavljen 26. veljače 2019., dao je zabrinjavajuću sliku. Iako je postignut određeni napredak, zemlje članice Europske unije i dalje nisu ni blizu postizanju dobrog stanja voda do 2027. Za svjetsku organizaciju za zaštitu prirode WWF taj izvještaj daje daljnje dokaze toga kako zemlje članice ozbiljno potkopavaju svoje pravne obveze te time ugrožavaju dostupnost vode prirodi i ljudima.

Peti izvještaj Europske komisije o provedbi Okvirne direktive EU-a o vodama (ODV) temelji se na planovima upravljanja vodnim područjima (PUVP) zemalja članica za razdoblje 2015. – 2021. Ti su planovi obvezni te ističu planove vlada za postizanje ciljeva Direktive i učinkovit

su alat za postizanje zaštite, poboljšanja i održive uporabe slatkih voda diljem Europske unije. Na temelju analize PUVP-ova Europska komisija izdala je preporuke zemljama članicama za unaprjeđenje upravljanja vodama te je prepoznala kako je žurno potrebno odrediti način rješavanja glavnih pritisaka na vode kao što su onečišćenje iz poljoprivrede ili prekomjerna uporaba vode.

Zemlje članice ipak moraju napraviti puno više za očuvanje i poboljšanje stanja naših voda jer činjenica kako je samo 40 posto europskih rijeka, jezera i močvara u dobrome stanju prilično je razočaravajuća i neodgovorna, a istodobno se najučinkovitiji alat za zaštitu i obnovu europskih voda još uvijek ne koristi u svojem punom potencijalu, zaključak je rasprave o EK-ovu izvještaju.

Puna primjena Direktive zahtijeva ozbiljnu posvećenost i u ljudstvu i u financijskim sredstvima. U Hrvatskoj se Direktiva provodi, ali još nedostaju konkretne činjenice za utvrđivanje stanja hrvatskih voda, pa se ne mogu kvalitetno definirati ni mjere kako poboljšati stanje. Što

se tiče obrane od poplava, nedostaju konkretni i mjerljivi ciljevi upravljanja rizicima od poplava te jasna povezanost mjere s ciljevima te nisu navedene polazišne točke u odnosu na koje se može pratiti napredak. Nejasno je i to kako se biraju predložene mjere i određuju prioritete među njima, na primjer kako se selektiraju razni čimbenici koji utječu na odabir (uključujući analizu troškova i koristi, djelotvornost i klimatske promjene). Jedna važna preporuka jest i ona o tome kako poboljšati podatke o javnome savjetovanju i o aktivnome uključivanju dionika. Rijeke se mijenjaju i uništavaju pred našim očima kao rezultat onečišćenja i destruktivne infrastrukture. To nije prihvatljivo i u cijelosti je protiv interesa građana. Irma Popović Dujmović iz WWF Adrije rekla je i da je to povreda EU-ova vodnog propisa na koji su se obvezale. Iz izvješća Europske komisije jasno je to kako su svi postavljeni planovi na planu zaštite i obnove slatkovodnih ekosustava potpuno neambiciozni, što pokazuje nedostatak želje i namjere da se promijeni loše stanje europskih voda. ▀